

Jaarverslag bezwarencommissie 2023 en 2024

Onderwerp Jaarverslag bezwarencommissie 2023 en 2024
datum 1 maart 2025
plaats Roermond
zaaknr. 2022-Z1496
documentnr. WLDOC-812315433-44372

mr. F.L.J. (Francois) van Vloten (voorzitter), mr. B.H.G. (Bianca) Dautzenberg-Dieteren (plv. voorzitter), mr. R.T.L.J. (Rick) Jongen, ir. P.H. (Peter) Schouten, R. (Rob) Taffijn (leden van de commissie), mr. R.Th.B. (Rob) Drummen (juridisch adviseur Waterschap Limburg), C.H.P. (Carina) Engelen-Claessen en mr. E.J.S. (Ellen) Verjans (secretarissen bezwarencommissie).

Voor u ligt een gecombineerd jaarverslag van de bezwarencommissie Waterschap Limburg. Dit jaarverslag heeft betrekking op de adviezen die de bezwarencommissie in 2023 en 2024 heeft uitgebracht aan het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg.

In dit verslag wordt onder meer ingegaan op de samenstelling van de commissie, de adviezen die de bezwarencommissie in 2023 en 2024 heeft uitgebracht en de bevindingen en aanbevelingen van de commissie alsmede recente ontwikkelingen.

Roermond, 1 april 2025

Carina Engelen
09-04-2025

C.H.P. Engelen-Claessen
secretaris

Bianca Dautzenberg-Dieteren
10-04-2025

mr. B.H.G. Dautzenberg-Dieteren
plv. voorzitter

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Samenstelling bezwarencommissie	3
3.	Taak en werkwijze commissie	4
4.	Bezwaarschriftenprocedure 2022	5
4.1.1	Aantal bezwaren in 2023	5
4.1.2	Aantal bezwaren in 2024	6
4.2	Beleidsterrein	6
4.3	Aard van de adviezen	7
4.4	Afwijken van het advies	7
4.5	Beroep en hoger beroep	7
5.	Aanbevelingen en actuele ontwikkelingen	7
5.1	Aanbevelingen	7
5.2	Actuele ontwikkelingen	8

1. Inleiding

Algemeen

Wanneer een belanghebbende zich niet kan verenigen met een besluit dat is genomen door een bestuursorgaan van het Waterschap Limburg (hierna: het waterschap) biedt de Algemene wet bestuursrecht (hierna 'Awb') de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Dit biedt voor het waterschap een mogelijkheid het besluit te heroverwegen en zo nodig te herstellen. De procedure voor de behandeling van bezwaarschriften is beschreven in de Awb en in de Verordening behandeling bezwaarschriften Waterschap Limburg 2017.

De onafhankelijke bezwarencommissie Waterschap Limburg (hierna: 'commissie') is belast met het adviseren over de ingediende bezwaren als bedoeld in artikel 7:13 van de Awb en geeft in dit verslag een weergave van haar werkzaamheden in 2023 en 2024. De commissie adviseert het betrokken bestuursorgaan over de te nemen beslissing op het bezwaarschrift. De commissie is belast met de advisering aan het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de dijkgraaf over bezwaarschriften.

De commissie heeft een signaalfunctie naar het waterschap. Door het signaleren van gebreken in de sfeer van de rechtmatigheid en/of de doelmatigheid van de besluitvorming kan worden voorkomen dat fouten worden herhaald en kunnen bezwaarschriften worden vermeden.

Tegen allerlei besluiten van het waterschap kunnen belanghebbenden bezwaar maken als zij het niet eens zijn met dat besluit. De meeste bezwaarschriften die het waterschap ontvangt, zijn gericht tegen de aanslag waterschapsbelastingen. Deze bezwaarschriften worden behandeld door de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen Limburg (hierna: BsGW). De heffingsambtenaar (dit is de directeur van BsGW) beslist op deze bezwaarschriften. Op deze bezwaarschriften zal in dit verslag niet worden ingegaan nu de commissie met betrekking tot deze bezwaarschriften geen advies uitbrengt.

In dit jaarverslag wordt aandacht geschonken aan de samenstelling (hoofdstuk 2) en werkwijze (hoofdstuk 3) van de commissie. Hoofdstuk 4 bevat de kerngegevens met betrekking tot de behandeling van bezwaarschriften. Tenslotte worden in hoofdstuk 5 enkele aanbevelingen door de commissie gedaan en wordt ingegaan op recente ontwikkelingen. Het aantal jaarlijks ontvangen bezwaarschriften is de afgelopen drie jaren gelijk gebleven (zie overzichtstabel op pagina 5).

2. Samenstelling bezwarencommissie

De commissie bestaat uit vijf onafhankelijke leden, waarvan drie leden met een juridische achtergrond (waaronder de voorzitter) en twee leden met technisch inhoudelijke kennis van het waterbeheer. Daarbij wordt opgemerkt dat op 13 juni 2023, naar aanleiding van het vertrek van één commissielid, twee nieuwe leden in de bezwarencommissie zijn benoemd voor een periode van vier jaar.

Dat de leden onafhankelijk zijn wil zeggen dat zij geen deel uitmaken van en dat zij niet werkzaam zijn onder de verantwoordelijkheid van een van de bestuursorganen van het waterschap.

In het verslagjaar 2023/2024 was de commissie als volgt samengesteld:

- De heer mr. F.L.J. van Vloten (in 2023 voorzitter)
- Mevrouw mr. B.H.G. Dautzenberg-Dieteren (in 2024 voorzitter)
- mevrouw mr. S. Philipsen (tot 1 maart 2023)
- De heer mr. R.T.L.J. Jongen (vanaf 13 juni 2023)
- De heer ir. P.H. Schouten
- De heer R. Taffijn (vanaf 13 juni 2023)

Alle leden zijn ook plaatsvervangend voorzitter.

Het secretariaat van de commissie is ambtelijk samengesteld. Dit secretariaat is ondergebracht bij het Team Juridische Zaken van de Afdeling bestuurlijk juridische zaken (BJZ). In 2023 en 2024 werd de commissie ondersteund door:

- Mevrouw C.H.P. Engelen-Claessen, secretaris
- Mevrouw mr. E.J.S. Verjans, secretaris
- De heer mr. R.T.B. Drummen MM, juridisch adviseur

3. Taak en werkwijze commissie

Zoals gezegd is het de taak van de commissie om het bestuur te adviseren over te nemen beslissingen op bezwaarschriften die zijn ingediend tegen besluiten van het waterschap. De werkwijze van de commissie is vastgelegd in een draaiboek. Het draaiboek is bedoeld voor intern gebruik en bevat een handleiding en een procesbeschrijving voor de afhandeling van bezwaarschriften. De commissie maakt gebruik van een vast vergaderschema. Hoorzittingen vinden elke vier weken op donderdagavond plaats op het kantoor van Waterschap Limburg.

Voordat de commissie haar advies uitbrengt, wordt in de regel een hoorzitting gehouden. Voorafgaand aan de behandeling van de bezwaarschriften in een openbare hoorzitting vindt een vooroverleg plaats.

De commissie kan besluiten om af te zien van het horen van de belanghebbende(n) op grond van artikel 7:3 van de Awb. Dit artikel biedt de mogelijkheid om af te zien van het horen van de belanghebbende indien het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is. Daarvan is alleen in 2024 in twee gevallen sprake geweest. Door intrekking van het primaire besluit én het ontbreken van procesbelang van de bezwaarmakers, heeft de voorzitter besloten om af te zien van het horen van de bezwaarmakers.

Met betrekking tot één bezwaarschrift heeft de belanghebbende aangegeven geen gebruik te maken van de gelegenheid te worden gehoord.

Tijdens de hoorzitting worden partijen in de gelegenheid gesteld tot het geven van een mondelinge toelichting over de aan de orde zijnde kwestie. De partijen worden in beginsel in elkaars aanwezigheid gehoord. Van de vergadering wordt door de dan aanwezige secretaris een verslag opgemaakt waarna dit verslag wordt vastgesteld door de voorzitter van de commissie en de secretaris.

Na de hoorzitting volgt de (besloten) beraadslaging door de commissie. De commissie stelt vast of op basis van het bezwarendossier en de hoorzitting een advies gegeven kan worden. Zo nodig wordt aanvullende informatie gevraagd. Vervolgens formuleert de commissie een advies over de beslissing op het bezwaarschrift dat aan het bestuursorgaan wordt toegestuurd, waarna deze een besluit op het bezwaarschrift neemt.

Tegen de beslissing op bezwaar staat beroep open bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Limburg en hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De bezwaarschriftenprocedure heeft als voordeel voor de bezwaarmaker dat deze de mogelijkheid krijgt om ten overstaan van een commissie van onafhankelijke externen zijn verhaal te doen en zich op die manier 'gehoord' kan voelen. Waar mogelijk wordt gezamenlijk gezocht naar een minnelijke oplossing. Ook voor het bestuursorgaan zelf zijn er voordelen verbonden aan de bezwaarschriftenprocedure. Deze biedt namelijk de kans om het besluit nog eens goed tegen het licht te houden.

De commissie heeft besloten om in 2024 ten aanzien van bezwaren niet meer de term "gegrond" of "ongeground" te gebruiken in haar adviezen. In plaats daarvan wordt een concreet advies afgegeven aan het bestuursorgaan hoe dient te worden besloten op het ingediende bezwaarschrift, bijvoorbeeld:

- het besluit herroepen of;
- het besluit in stand laten of;
- het besluit in stand laten onder verbetering of;
- opdracht aan bestuursorgaan om het besluit nog zorgvuldiger voor te bereiden.

Door deze dicta te hanteren, adviseert de commissie doeltreffender over het te nemen besluit op bezwaar en blijft de (on)gegrondheid van het bezwaar buiten beschouwing.

4. Bezwaarschriftenprocedures 2023 en 2024

4.1.1 Aantal bezwaren 2023

In 2023 zijn er negen bezwaarschriften binnengekomen. Vier daarvan zijn door de bezwaarmaker ingetrokken.

De commissie heeft in 2023 over negen bezwaarzaken geadviseerd, waarvan vijf al in 2022 in behandeling waren. Vier bezwaarschriften over het beleidsterrein nadeelcompensatie en één

bezwaarschrift over handhaving. In alle gevallen heeft het bestuur het advies van de commissie gevolgd.

Van één bezwaarschrift dat in december 2022 is ontvangen over het beleidsterrein handhaving, heeft een hoorzitting plaatsgevonden, waarna partijen er na mondeling advies van de commissie minnelijk uit zijn gekomen en bezwaarmaker het bezwaarschrift heeft ingetrokken.

4.1.2 Aantal bezwaren 2024

In 2024 zijn er 25 bezwaarschriften binnengekomen, waarvan er vier door de bezwaarmakers zijn ingetrokken.

De commissie heeft in 2024 over twaalf bezwaarzaken geadviseerd. Drie daarvan waren al in 2023 in behandeling. Twee bezwaarschriften over het beleidsterrein nadeelcompensatie, vijf bezwaarschriften over handhaving en vijf bezwaarschriften over vergunningverlening. In één geval is het bestuur bij de beslissing op het bezwaarschrift afgeweken van het advies van de commissie (contrair gegaan).

Per 31 december 2024 zijn nog 10 bezwaarschriften in behandeling. Deze bezwaarschriften zijn (eind) 2024 ontvangen. De advisering van die zaken zal naar verwachting het eerste kwartaal van 2025 afgerond worden. In 6 zaken is een hoorzitting gepland, in de overige 4 zaken loopt een informele aanpak die naar verwachting zal leiden tot de intrekking van de bezwaren door de bezwaarmakers.

4.2 Beleidsterrein

Hieronder staan de beleidsterreinen van de in 2023 en 2024 binnengekomen bezwaarschriften aangegeven, afgezet tegen de twee voorgaande jaren.

Beleidsterrein	2021	2022	2023	2024
Vergunningverlening	3	0	1	17
Handhaving	3	3	5	4
Nadeelcompensatie	1	3	1	2
Wob/Woo	1	1	2	1
Afwijzing ingebrekestelling				1
Totaal	8	7	9	25

In 2024 is het aantal bezwaarschriften significant toegenomen ten opzichte van de voorgaande jaren waarin er gemiddeld 8 bezwaarschriften werden ontvangen.

4.3 Aard van de adviezen

Advies	Aantal 2021	Aantal 2022	Aantal 2023	Aantal 2024
Ongegrond	5	6	5	5
Gegrond	0	1	2	3
Gedeeltelijk gegrond/ongegrond	0	1	0	0
Niet-ontvankelijk	1	0	1	4

4.4 Afwijken van het advies

Het dagelijks bestuur is niet verplicht om het advies van de commissie over te nemen. Indien er wordt afgeweken van het advies van de commissie, zal dit in de beslissing op het bezwaar nader gemotiveerd moeten worden. Het advies van de commissie is in 2023 in alle gevallen opgevolgd. In 2024 is het bestuur contrair gegaan bij een beslissing op een bezwaarschrift inzake een handhavingszaak.

4.5 Beroep en hoger beroep

In 2023 is tegen drie beslissingen op bezwaar over het beleidsterrein nadeelcompensatie en twee over handhaving in 2023 beroep ingesteld bij de rechtbank. In 2024 is in 3 zaken beroep ingesteld. Twee over het beleidsterrein handhaving en één over het beleidsterrein water-/omgevingsvergunning. Deze beroepsprocedures lopen nog bij de rechtbank Limburg.

Van de in de voorgaande jaren genomen beslissingen op bezwaar loopt in vier zaken nog een (hoger) beroepsprocedure. In één zaak uit 2021 is uitspraak gedaan. Het beroep tegen de beslissing op het bezwaar is in deze zaak ongegrond verklaard. Door capaciteitsproblemen bij de rechtbank kan het minimaal 1 ½ jaar duren voordat een ingediend beroepsschrift ter zitting wordt behandeld.

5. Aanbevelingen en actuele ontwikkelingen

5.1 Aanbevelingen

De commissie heeft de mogelijkheid om aanbevelingen te doen. De commissie kan in dit verband omstandigheden die het indienen van bezwaarschriften in de hand werken signaleren en de commissie kan voorstellen doen om gebleken gebreken in de organisatie of in procedures te verbeteren.

De bevindingen van de commissie over de in 2023 behandelde bezwaren waren als volgt:

1. De vergaderlocatie van de hoorzittingen (Roerzaal) is prima. De aanwezige partijen kunnen ieder aan een zijde van de u-opstelling plaatsnemen;
2. Het vaste vergaderschema is een verbetering. De data liggen vast en daar kan planmatig rekening mee worden gehouden;
3. De ondersteuning vanuit het secretariaat is goed en aanlevering van de op de zaak betrekking hebbende stukken via Ibabs is een verbetering;

4. In een zaak tegen een besluit op een Woo-verzoek werd pas ná het bezwaar een zoekslag door archiefmedewerkers verricht waarbij nog veel documenten werden gevonden. Dat komt bij bezwaarmakers, die vaak toch al achterdochtig zijn richting overheid, niet sterk over;
5. Het is positief dat getracht wordt een bezwaar op informele wijze op te lossen, voordat de bezwarencommissie ingeschakeld wordt. Vaak zijn bezwaren gebaseerd op een onbekendheid met de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van een waterschap of onvoldoende (achtergrond)informatie over de feitelijke situatie of beweegredenen van het waterschap. Tijdens de informele aanpak kunnen dergelijke aspecten worden besproken, is er ruimte voor het stellen van vragen en kan mogelijk de reden van het bezwaar worden weggenomen. Mochten partijen toch niet tot elkaar komen en het bezwaar alsnog op zitting komen, dan kan de behandeling zich veelal beperken tot de kern van de bezwaren.

De bevindingen van de commissie over de in 2024 behandelde bezwaren zijn:

1. De commissie is met 5 personen op sterkte, waardoor het altijd wel lukt om voor een hoorzitting een commissie samen te stellen bestaande uit een voorzitter en twee leden;
2. De commissie is erg tevreden over de beschikbaarheid van de stukken via Ibabs en over de ondersteuning door de secretarissen. De commissie vindt het echter niet noodzakelijk dat zij tijdens hoorzittingen ondersteund wordt door twee secretarissen én een juridisch adviseur;
3. De commissieleden vinden het prettig om ook als zij geen zitting hebben in de commissie op de hoogte te zijn van de bezwaren die zijn ingediend.

Ten behoeve van het bestuur komt de commissie tot het volgende aanbevelingen:

1. Probeer zaken daar waar mogelijk door middel van een informele aanpak op te lossen voordat de commissie wordt ingeschakeld;
2. Informeer de commissie over het vervolg. Worden de adviezen overgenomen en zo niet, waarom niet en wordt de procedure bij de bestuursrechter voortgezet en wat is de uitkomst daarvan;
3. Laat bij Woo-verzoeken niet alleen de bij het dossier betrokken medewerkers maar ook archiefmedewerkers naar de gevraagde nog niet openbaar gemaakte documenten zoeken. Zij hebben ervaring met het zoeken in oude archieven van rechtsvoorgangers;
4. Deel de concept-verslagen van de hoorzitting enkel met de bezwarencommissie;
5. Het is wenselijk dat sommige vertegenwoordigers van het bestuur zich beter voorbereiden voor een hoorzitting;
6. Tijdens hoorzittingen blijkt regelmatig dat bezwaarmakers een gebrekkige communicatie vanuit het Waterschap ervaren. Het verdient aanbeveling om, ook buiten (bezwaar)procedures, extra goed te letten op communicatie met betrokkenen, bereikbaarheid en het reageren op verzoeken, vragen en meldingen.

5.2 Actuele ontwikkelingen

In verband met de aanvaarding van een nieuwe functie door de voorzitter de heer F.L.J. van Vloten en onduidelijkheid over zijn beschikbaarheid voor de commissie wordt het voorzitterschap in samenspraak met het secretariaat (tijdelijk) ingevuld door mevrouw B.H.G. Dautzenberg-Dieteren.